

MAAELUMINISTEERIUM

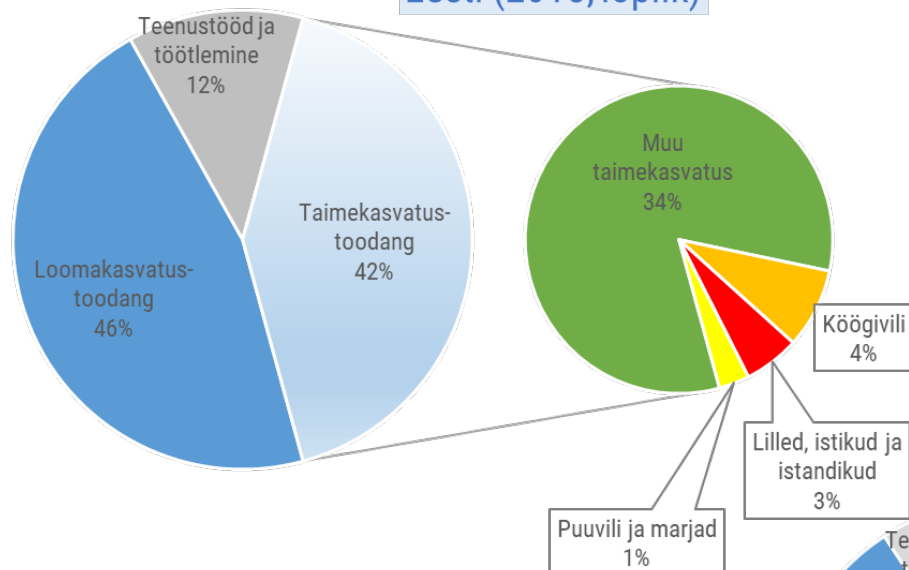
Aianduse hetkeolukorrast Eestis numbrates

Marko Gorban

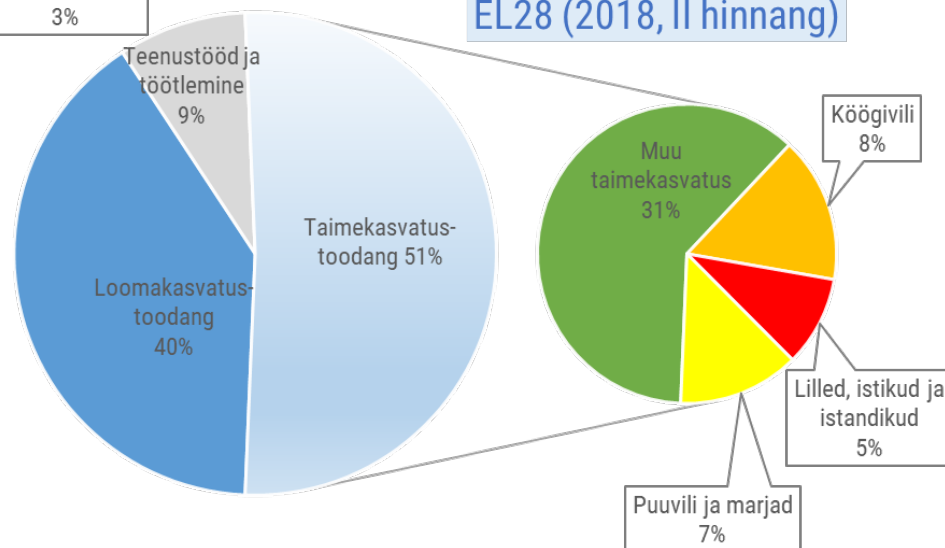
Aianduse visioonikonverents
31.10.2019

Kogutoodangu väärtus

Eesti (2018, lõplik)

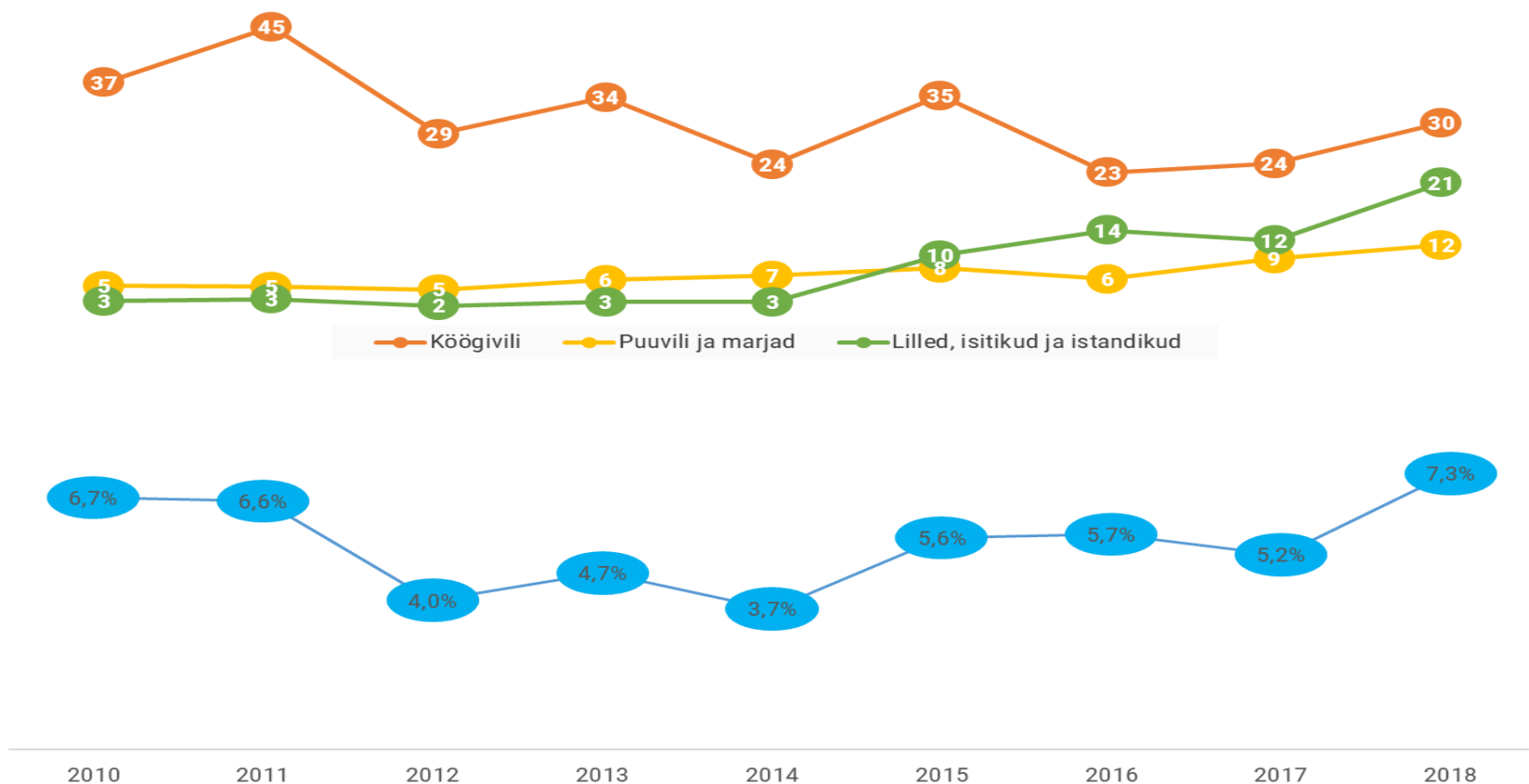

EL28 (2018, II hinnang)

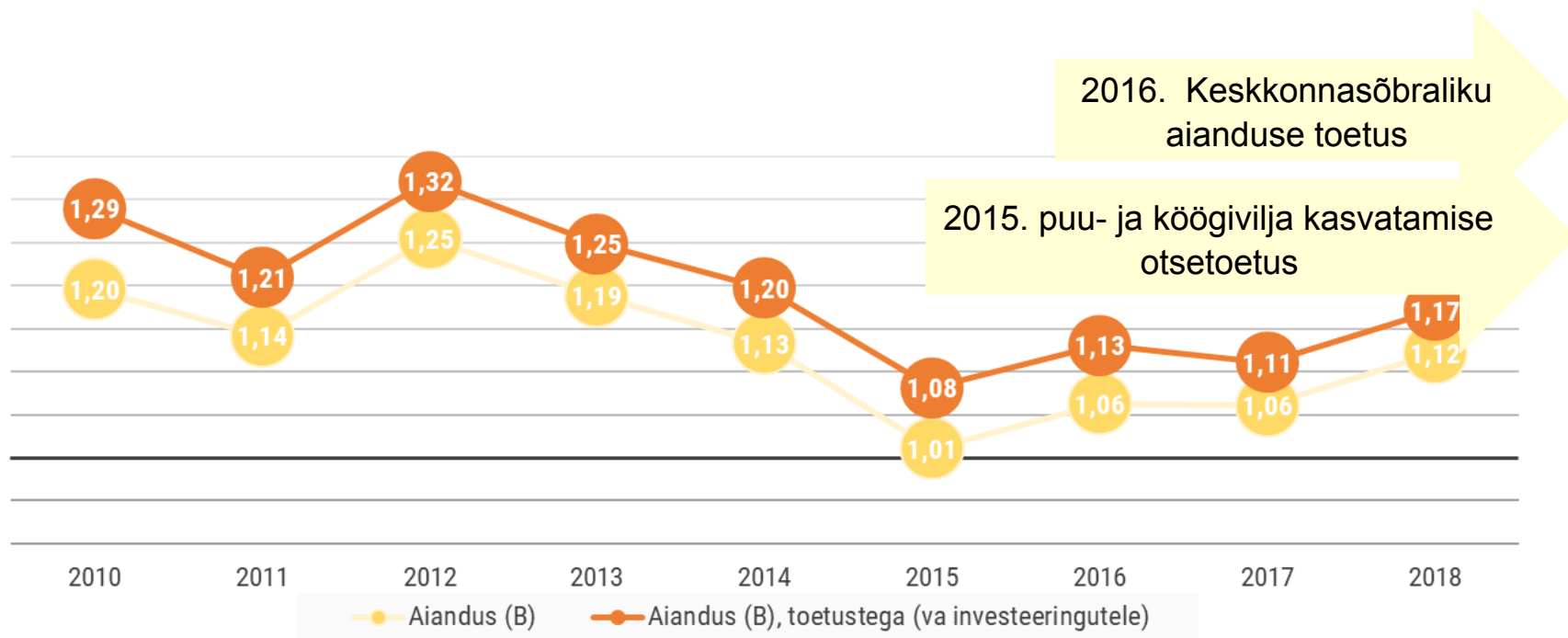

Aianduse kogutoodangu väärtuse muutus

Aianduse kogutoodangu väärtus on suurenenud 41% alates 2010. aastast
Põllumajanduse majandusharu kogutoodangu väärtus on suurenenud 29%

Aianduse tootmistüübi tootlikkus

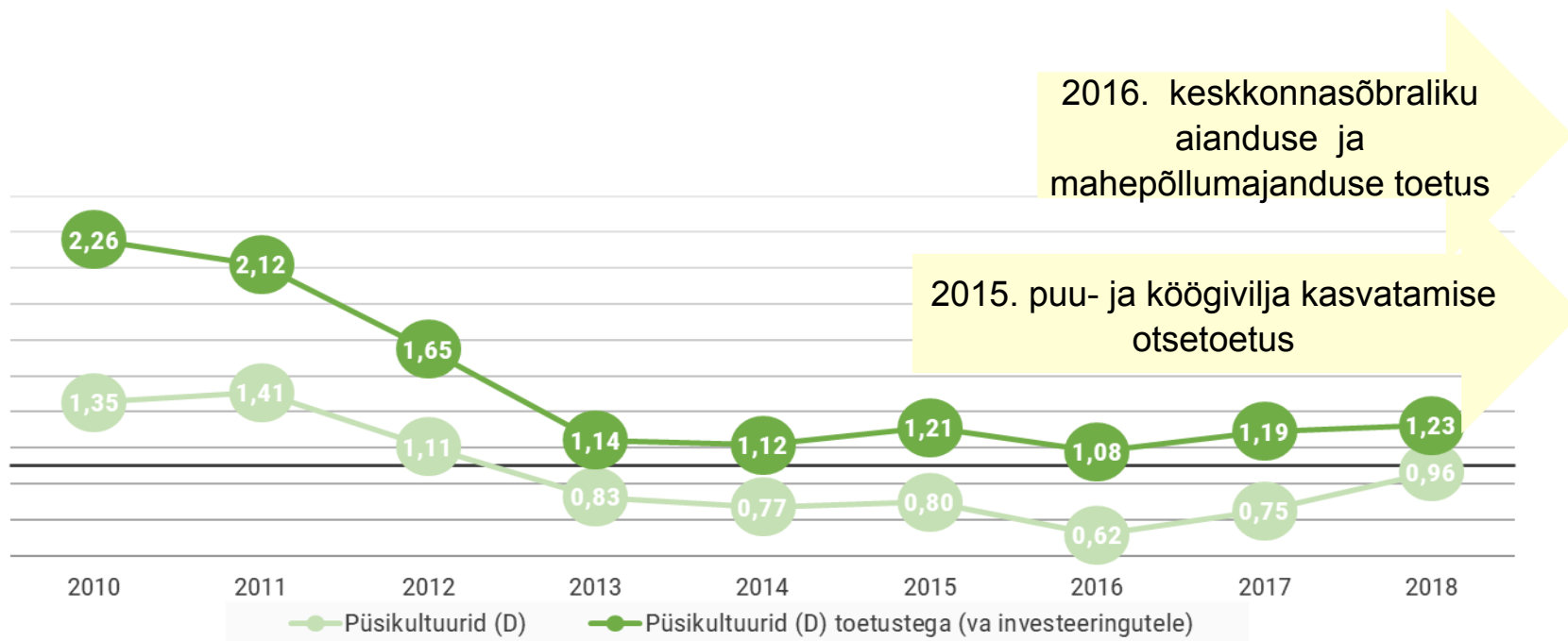

Hektaritootlikkus (2047 eurot/ha) ületab keskmist 8,7 korda, kuid netolisandväärtus tööjõu aastaühiku (11 809 eurot) kohta jääb keskmisele 31% alla

Brutoinvesteeringud 989 eurot/ ha on 4,6 korda enam kui tootmistüüpide keskmine

Allikas: FADN

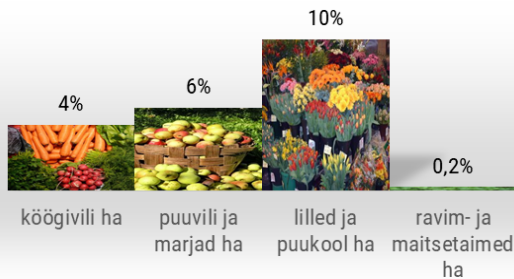
Püsigultuuride tootmistüübi tootlikkus

Hektaritootlikkus (957 eurot/ha) ületab keskmist 13%, netolisandväärtus tööjõu aastaühiku (12 564 eurot) kohta jääb keskmisele 27% alla

Brutoinvesteeringud 276 eurot/ha on 28% enam kui tootmistüüpide keskmine

Aianduskultuuride kasvataja harib 14% ÜPT pinnast

1156 füüsilist isikut

sh 27 noort

13 kellel aianduskultuure
üle 90%, 986 kellel alla
10% ÜPT pinnast

Keskmine pind 7 ha,
sellest 0,28 ha
aianduskultuure, 21%
renditud

1117 FIE

sh 30 noort

42 kellel
aianduskultuuride pinda
üle 90%, 863 kellel alla
10% ÜPT pinnast

Keskmine pind 41 ha sh
aianduskultuure 1,88
ha, 54% renditud

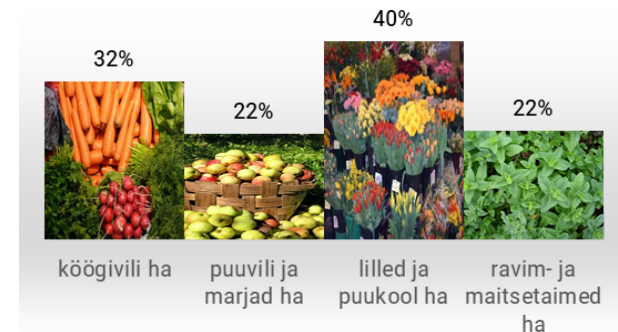
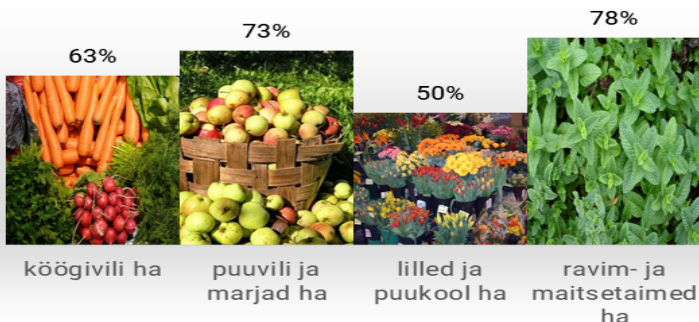
665 äriühingut

sh 124 noort

92 kellel
aianduskultuuride pinda
90% , 335 kellel alla 10%
ÜPT pinnast

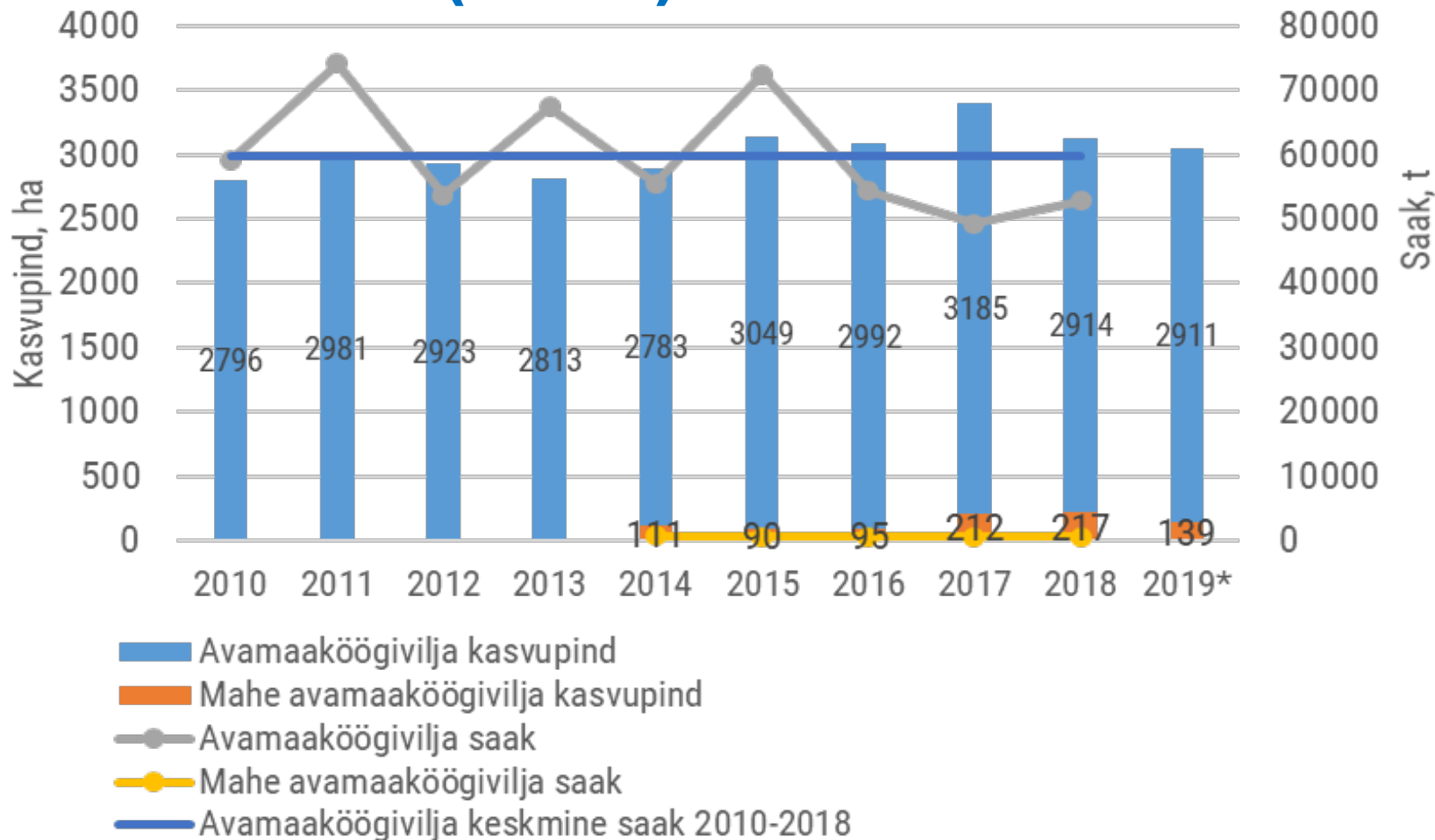
Keskmine pind 116 ha,
sh aianduskultuure 9,17
ha,

79% renditud

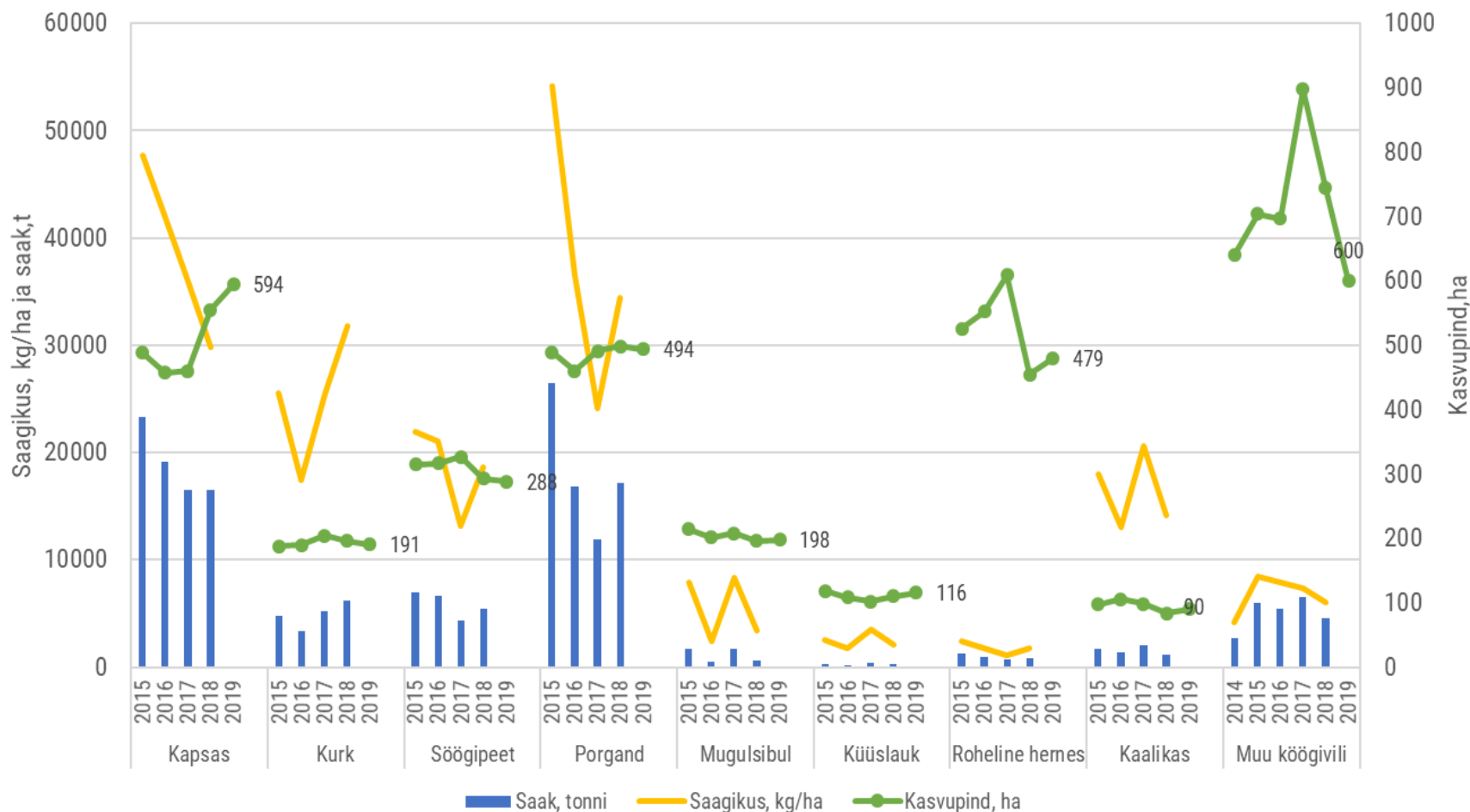

32% aianduskultuuride pinnast 11 isiku harida
65% isikutest kasvatab aianduskultuure alla
0,5 ha

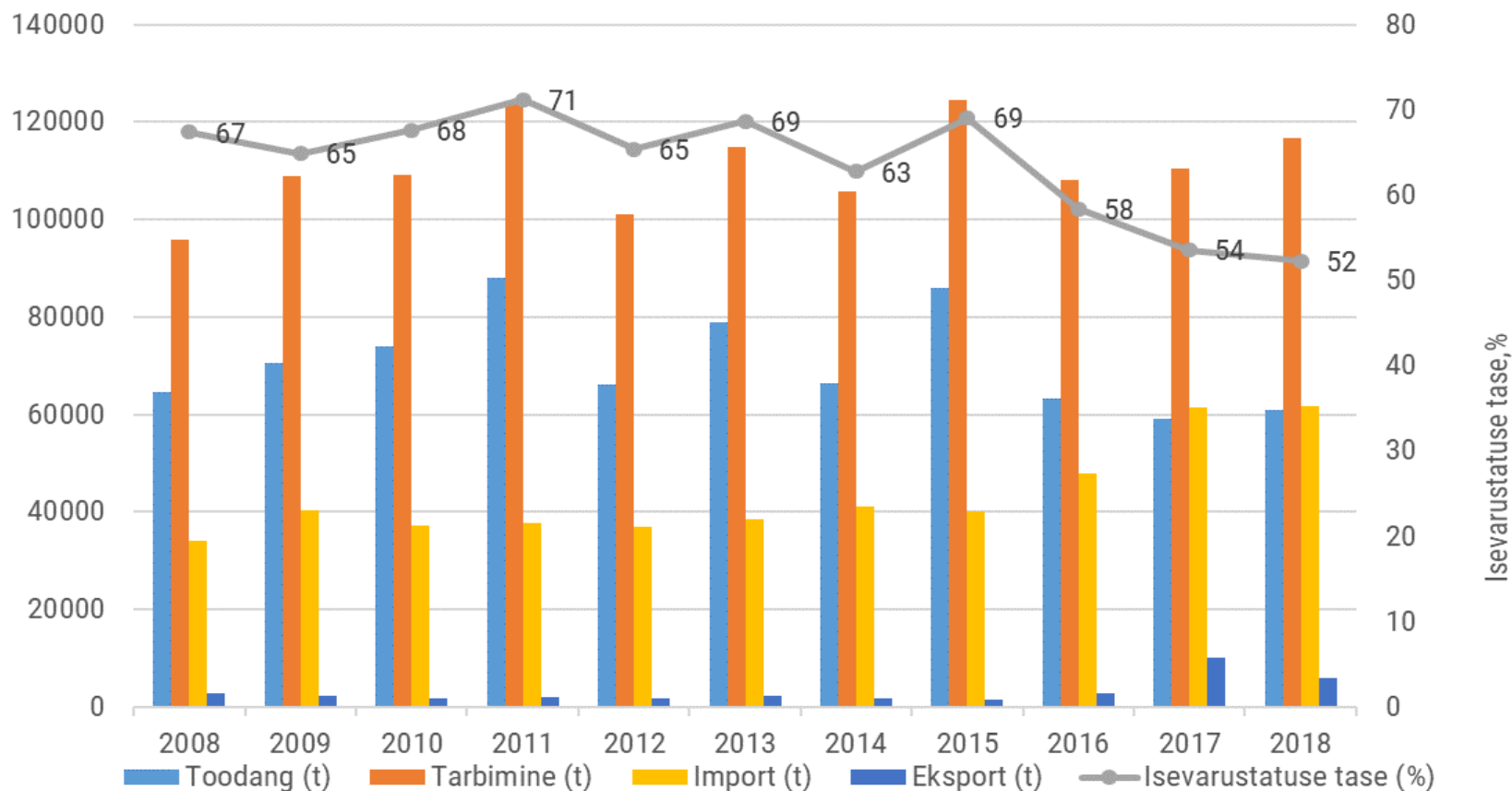
Avamaa- ja katmikköögilja kasvupind ja kogusaak aastatel 2010-2018 (2019)

Avamaaköögilijade kasvupind, saak ja saagikus aastatel 2015-2018 (2019)

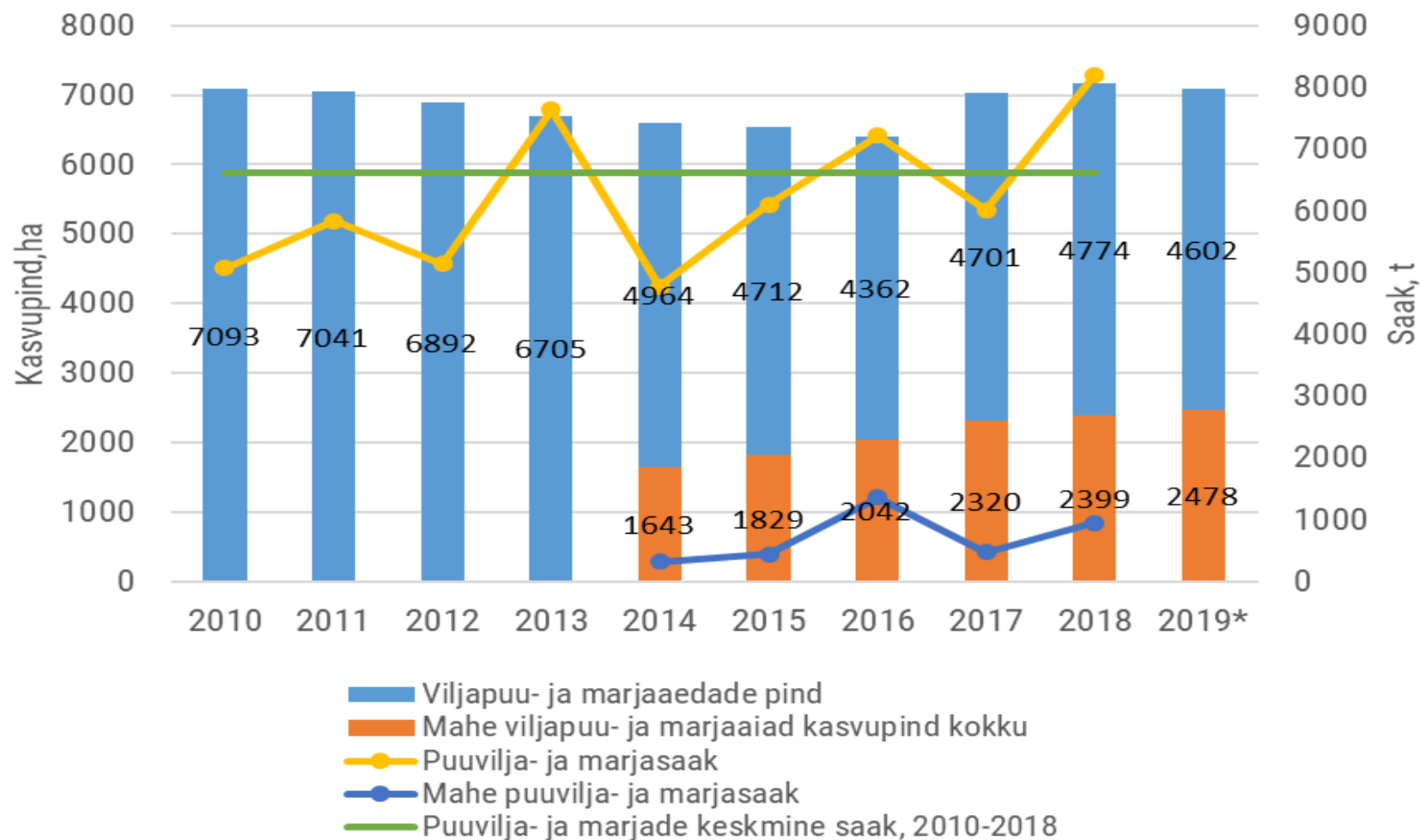
Värske köögivilja toodang, tarbimine, import, eksport ja isevarustatuse tase 2008-2018

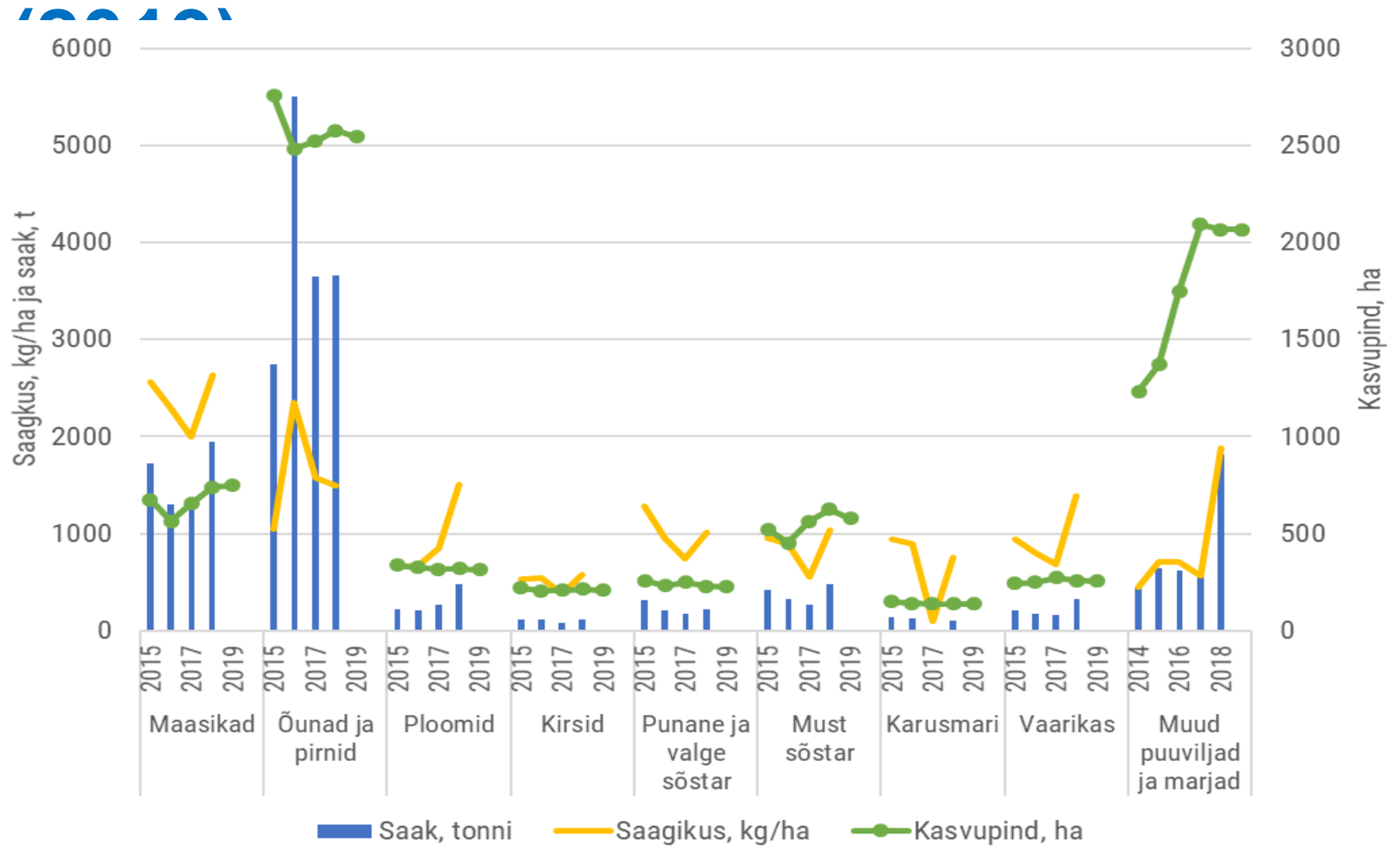
Allikas: Statistikaamet, MEM

Puuvilja- ja marjaaedade pind ja saak

2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019*

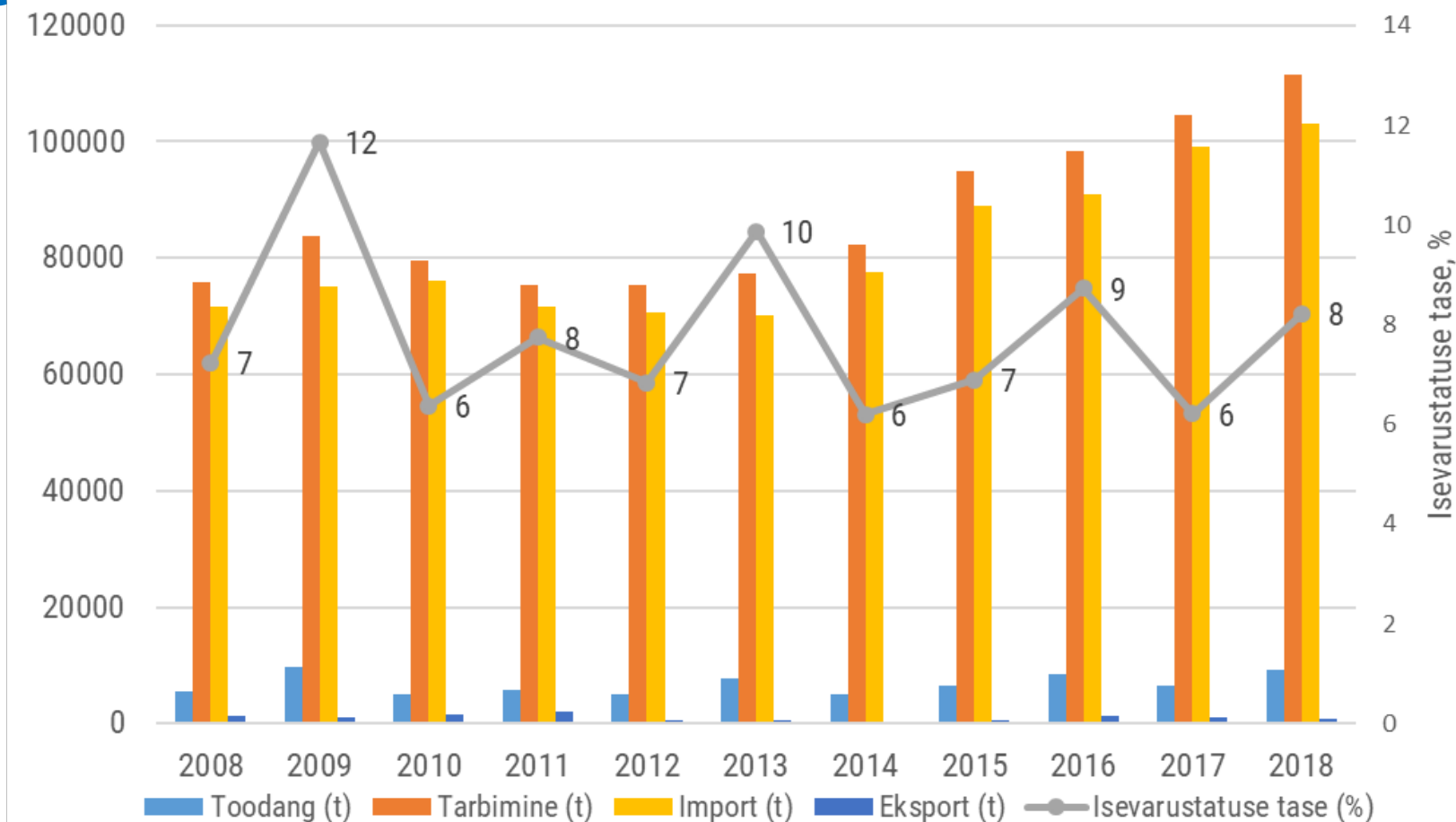

Puuvilja- ja marjaaedade pind, saak ja saagikus aastatel 2015-2018

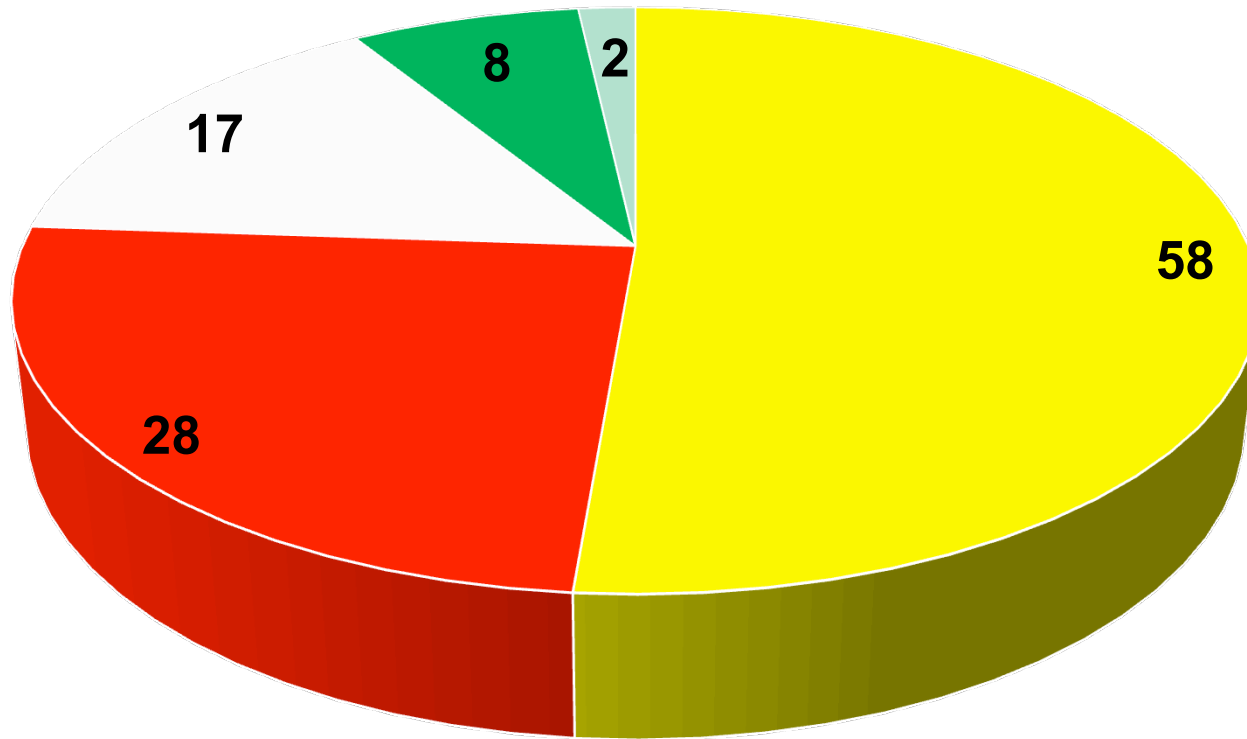
Allikas: Statistikaamet

Värskete puuviljade ja marjade toodang, tarbimine import, eksport ja isevarustatuse tase 2008-2018

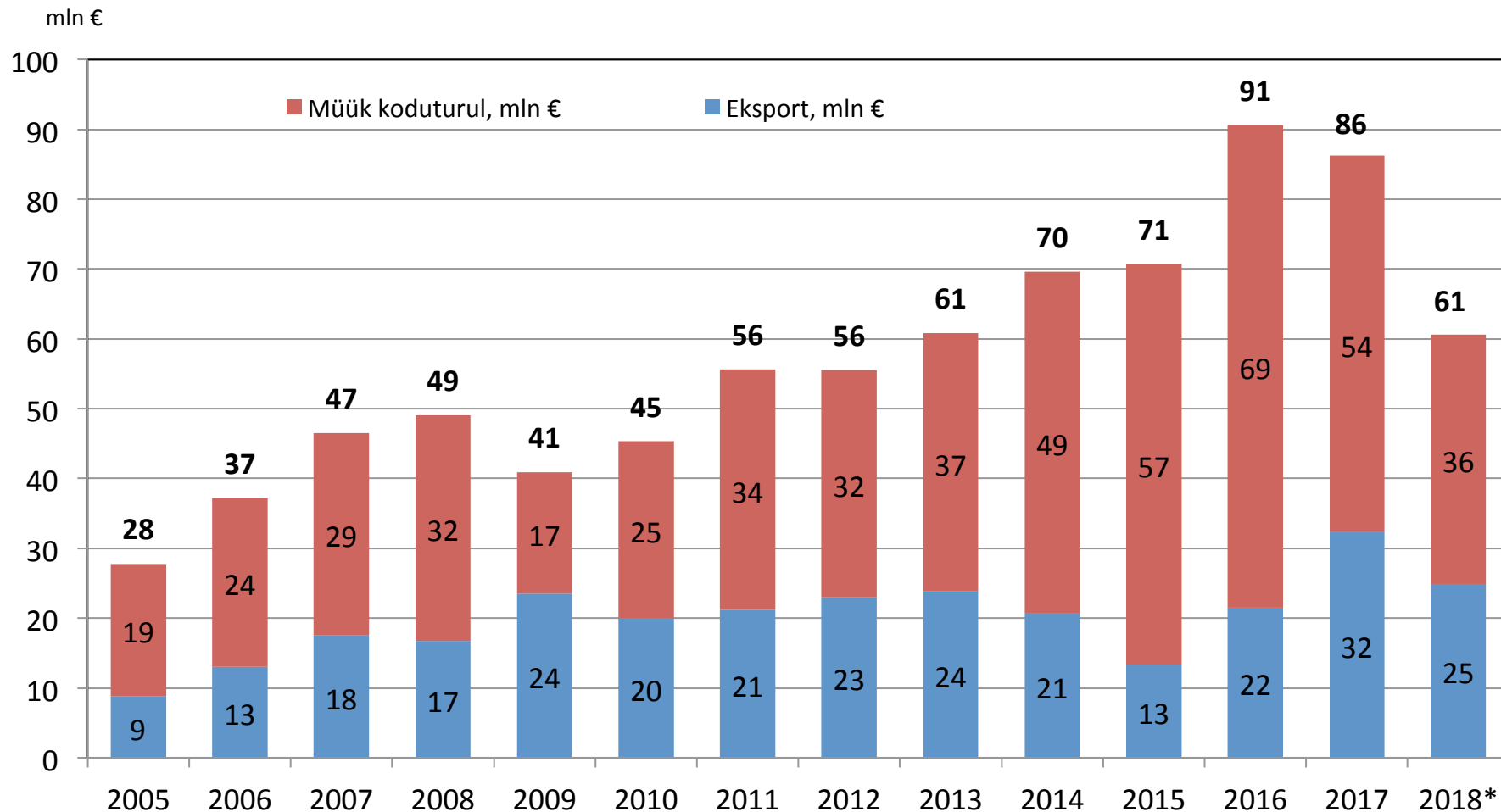
Allikas: Statistikaamet, MEM

Ühistegevus aiandussektoris

- Teravili, õlikultuurid ja valgurikkad taimed
- Lehmapiim ja piimatooted
- Elusloomad ja liha
- Kartul, puu- ja köögivili, marjad
- Muu

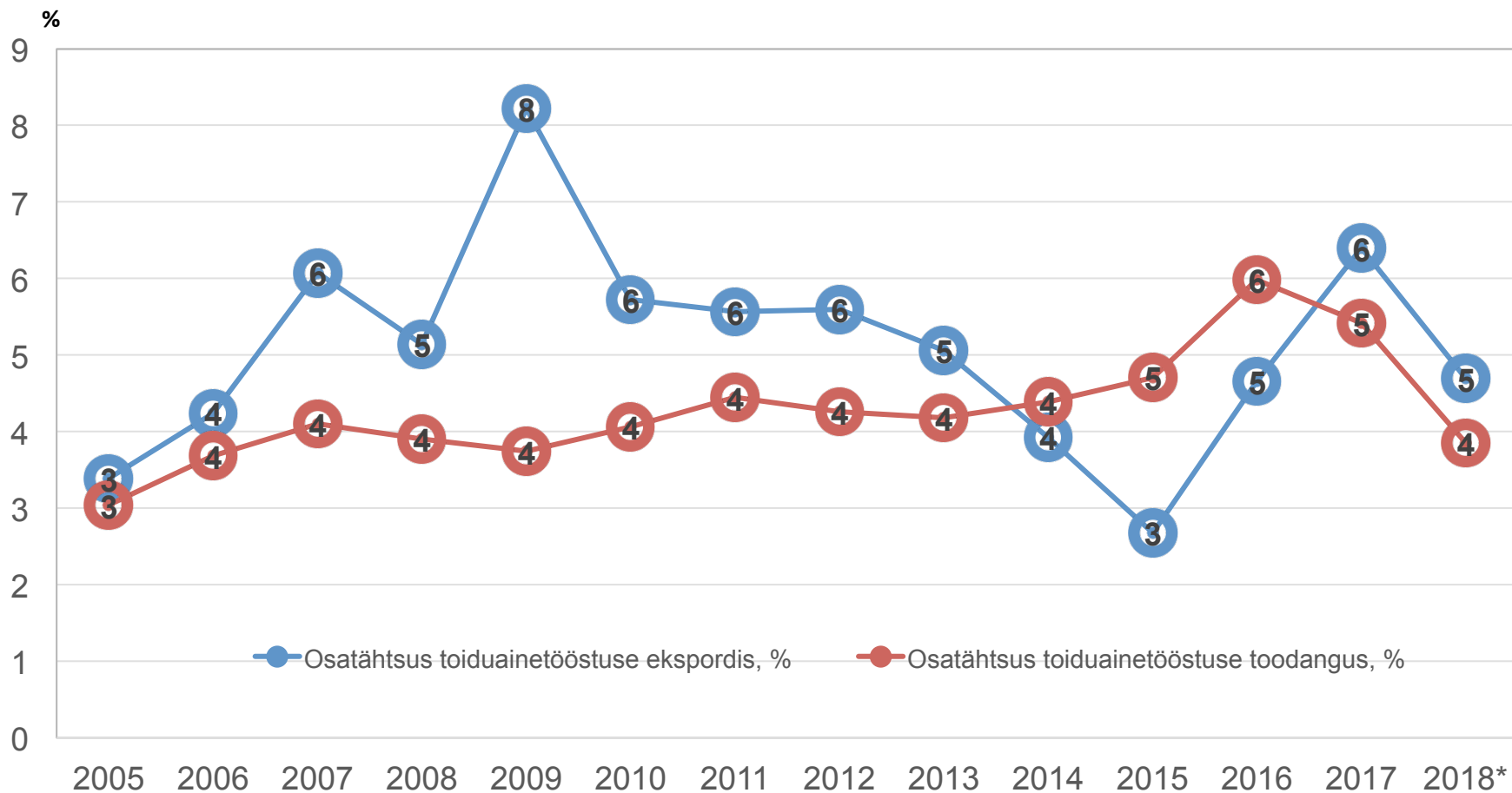
Puu- ja köögiviljatööstuse toodangu müük

*- esialgsed andmed

Allikas: SA

Osatähtsus toiduainetööstuse toodangus, ekspordis, %

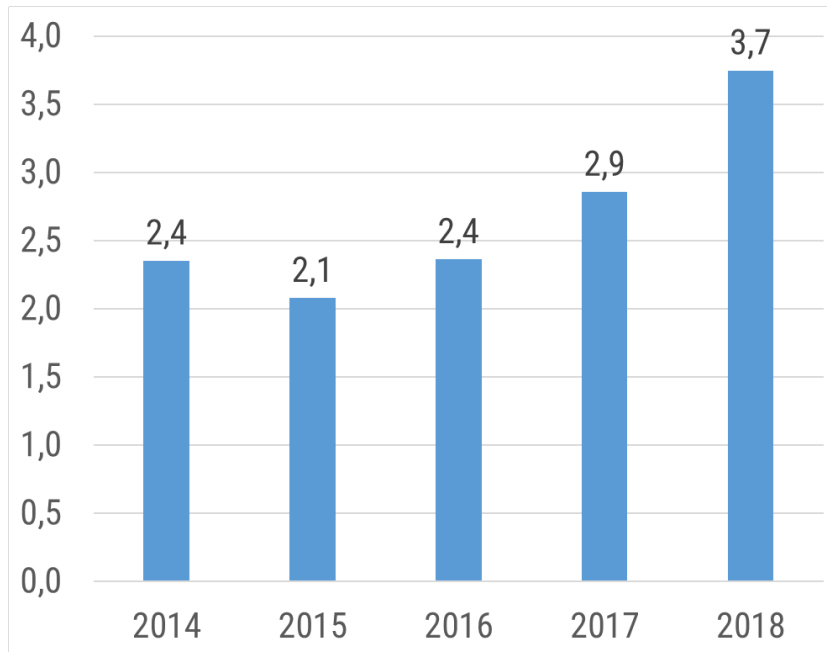

*- esialgsed andmed

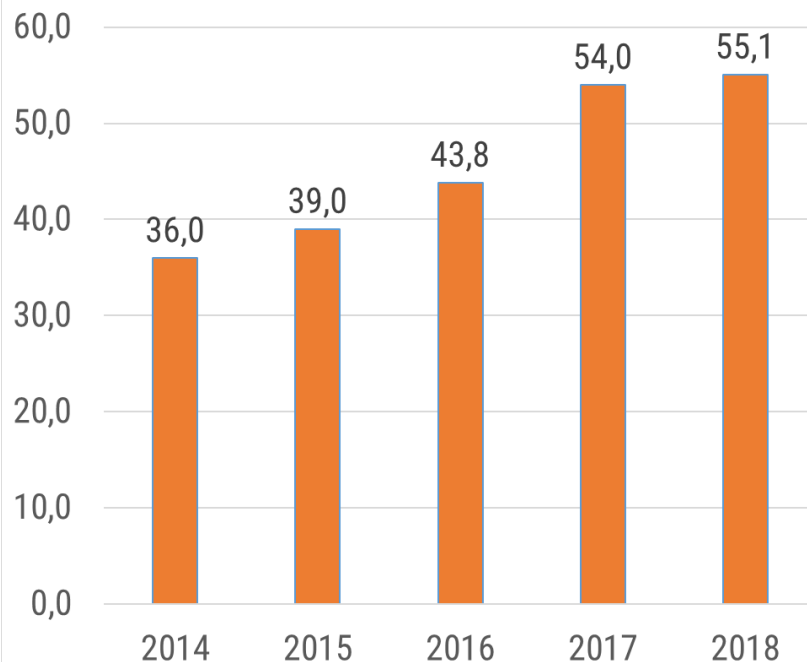
Allikas: SA

Värske köögivilja eksport ja import rahalises väärtuses 2014-2018, mln

€E eksport

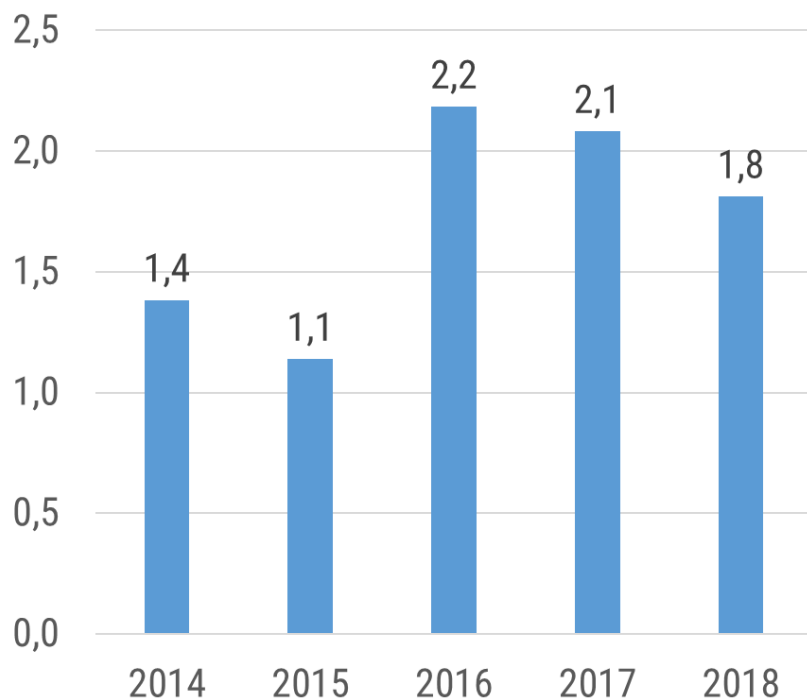
Import

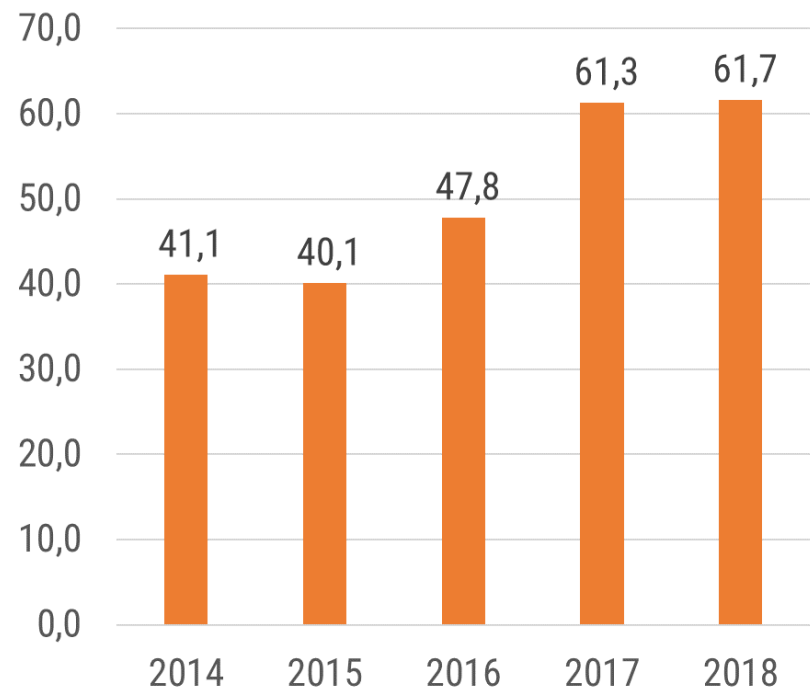
* Värske või jahutatud köögivilja eksport/import (v. a kartul)

Värske köögivilja eksport ja import koguseliselt 2014-2018, tuhat tonni

EE eksport

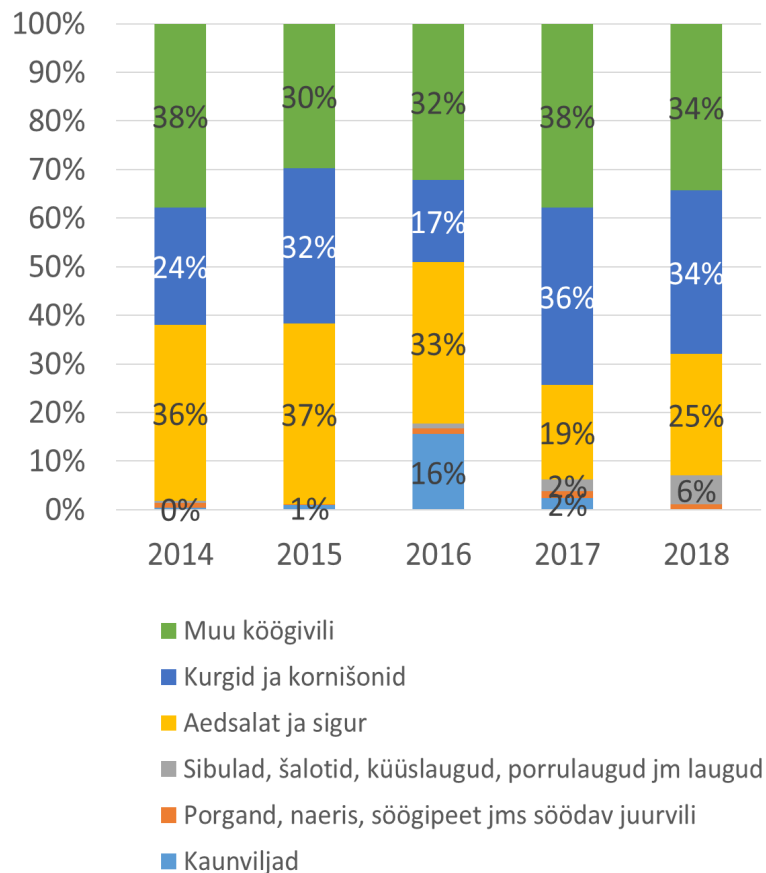
Import

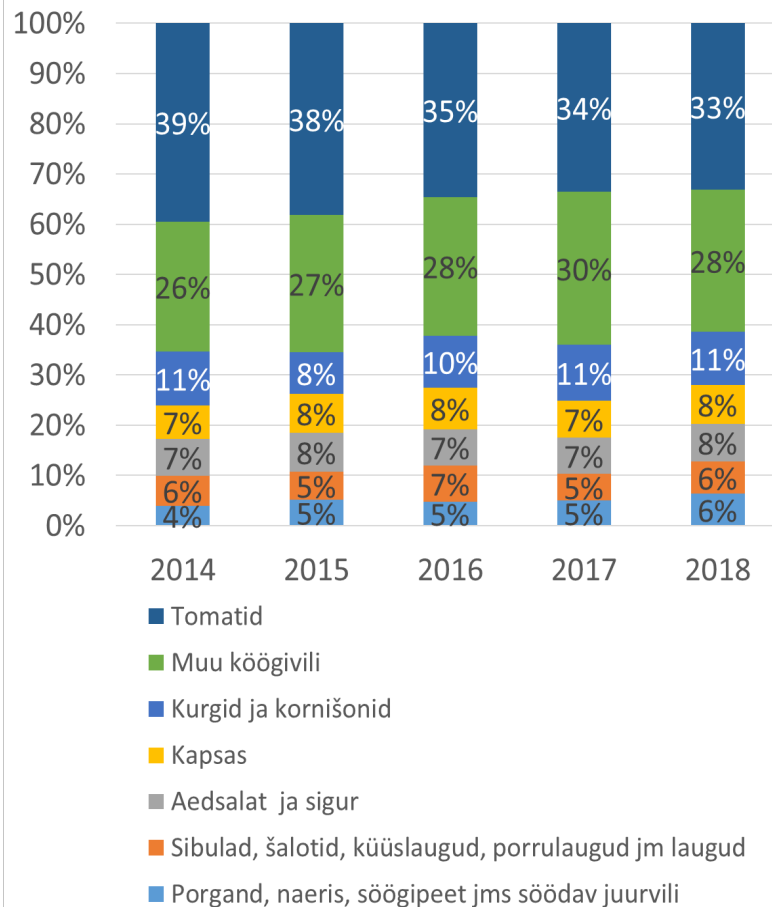
* Värske või jahutatud köögivilja eksport/import (v. a kartul)

Värske köögivilja eksport ja import, % käibest

EE eksport

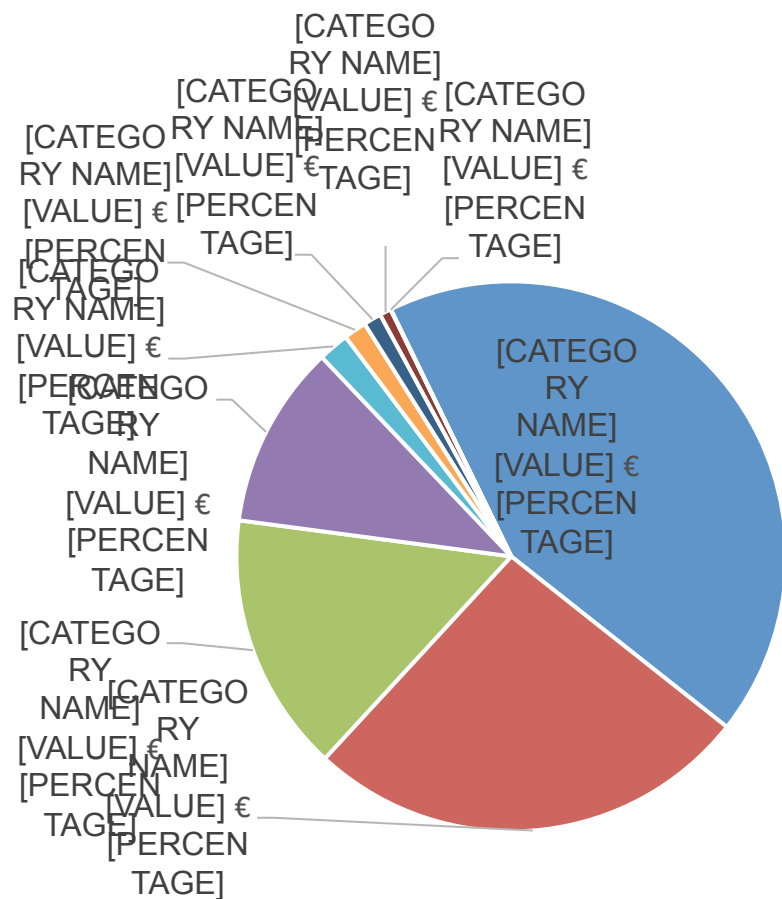
Import

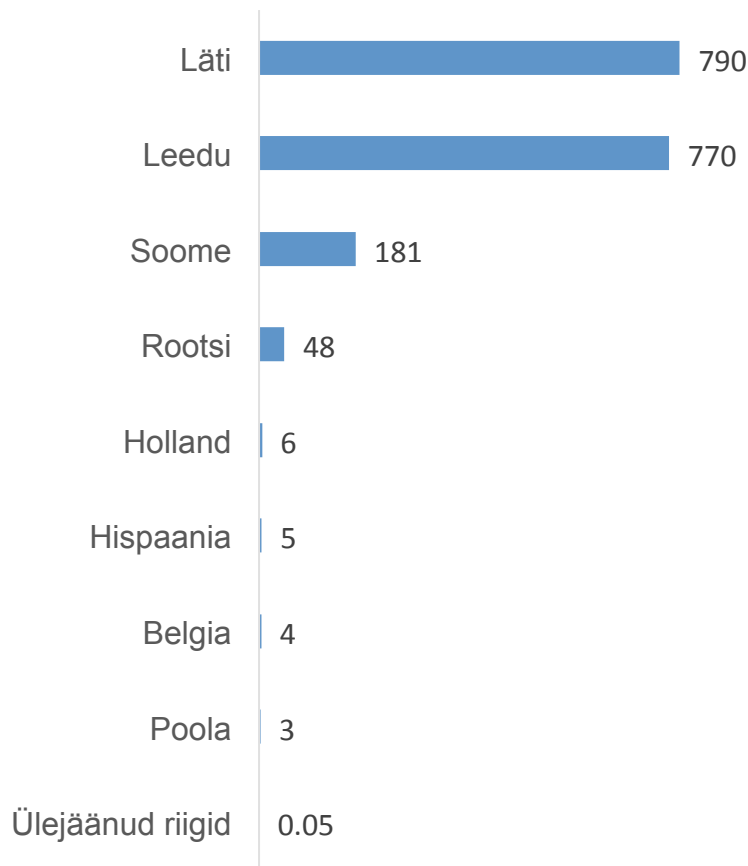
* Värske või jahutatud köögivilja eksport/import (v. a kartul)

Värske köögivilja ekspordi sihtriigid

Ekspordikäive ja osakaal

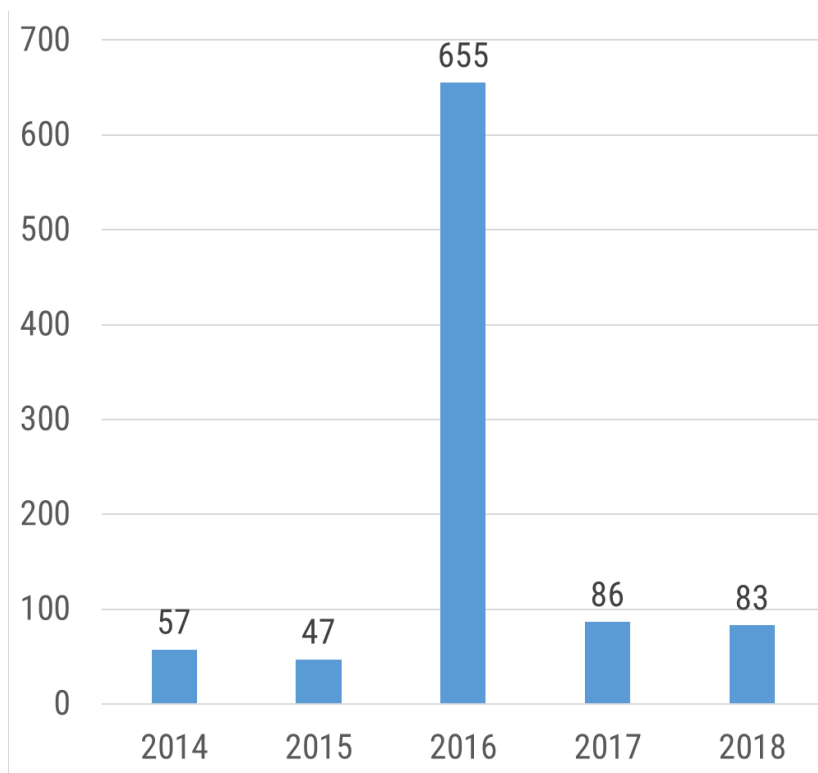
Kogused, tonnides

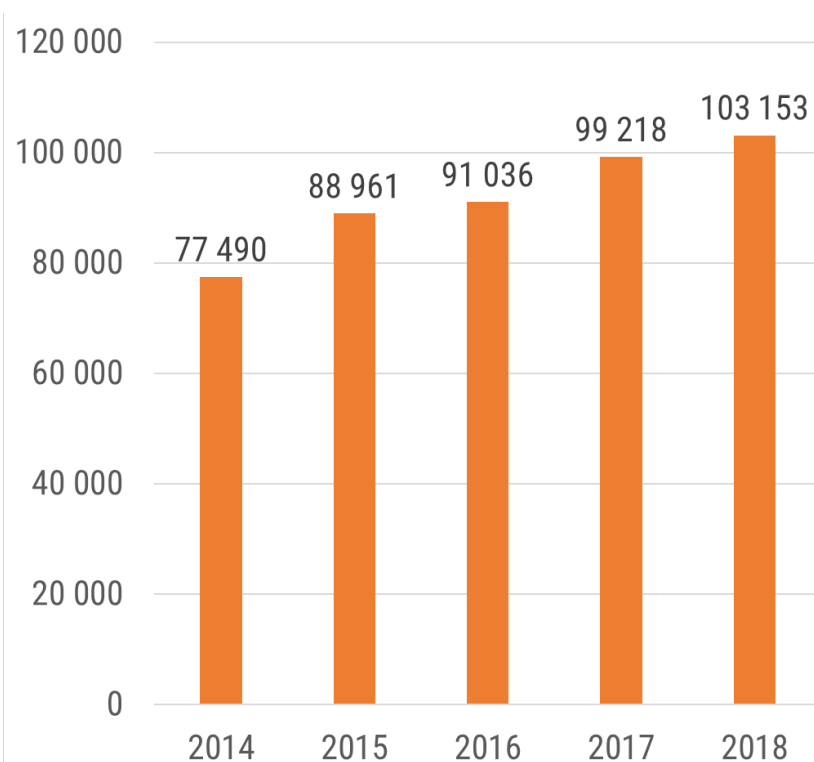
* Värske või jahutatud köögivilja eksport (v. a kartul)

Värskete puuviljade ja marjade eksport ja import 2014-2018, tonnides

Eksport

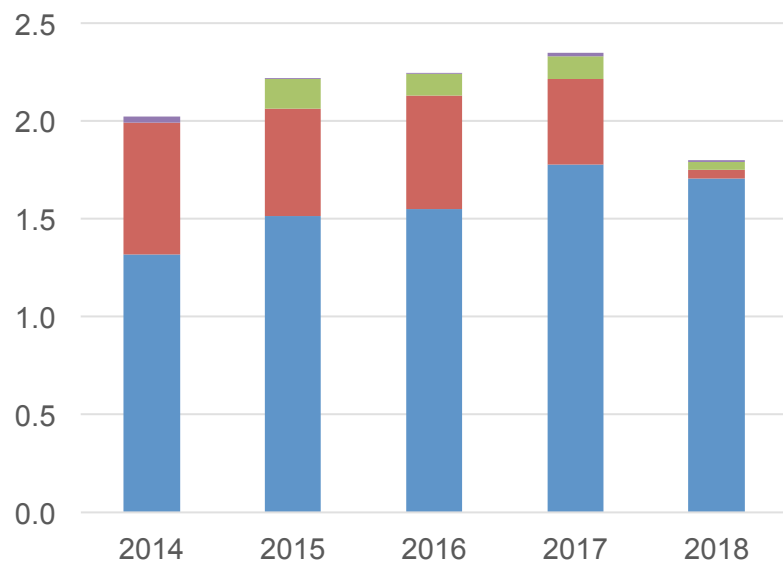

Import

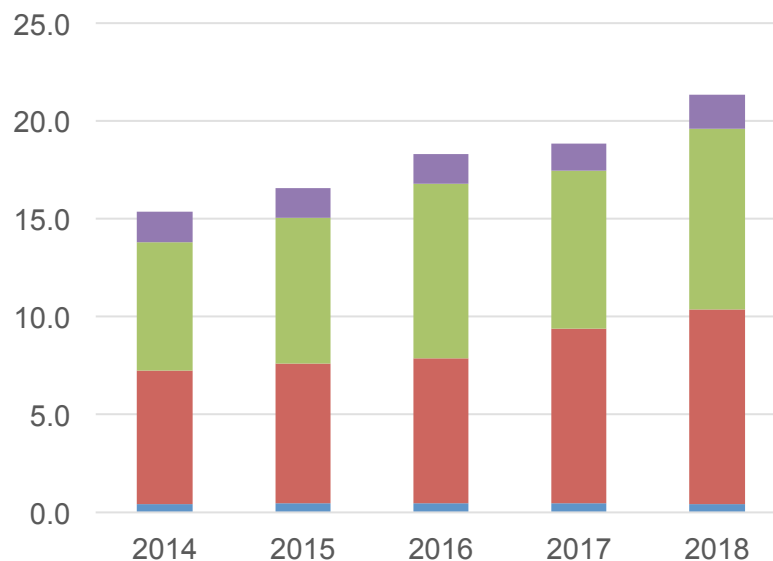
Eluspuude, taimede, taimesibulate, lõikelilled eksport-import, mln €

Eksport

- Taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad
- Lõikelilled ja lillepungad
- Muud elustaimed, pistikud ja pookoksad
- Taimelehed, oksad ja muud taimeosad

Import

- Taimesibulad, varre- ja juuremugulad, mugulsibulad
- Lõikelilled ja lillepungad
- Muud elustaimed, pistikud ja pookoksad
- Taimelehed, oksad ja muud taimeosad

2015-2019 määratud toetused aiandusele

Kokku 37 mln eurot

sh investeeringuteks 24 mln eurot

15% kokku investeeringutoetustest sektoris

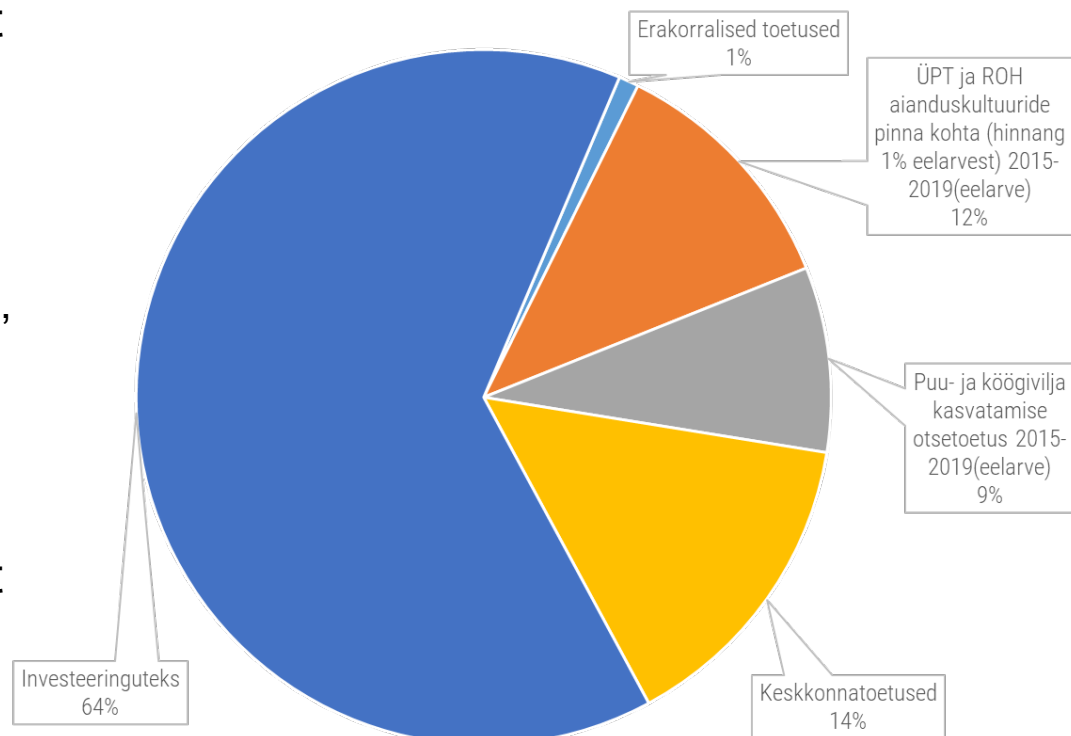
Keskmine brutoinvesteering aastas ettevõtte kohta aianduses 8875 eurot, püsikultuuride tootmistüübis 6963 eurot

Sh sissetulekuteks 13,3 mln eurot

1% kokku toote- ja

tootmistoetustest sektoris

Toetuste (va investeeringutele) osatähtsus netolisandväärtuses aianduses 16%, püsikultuuride tootmistüübis 105%

Põllumajandusturgude tulevikutrendid

Maailmas
tarbimine ja
pakkumine
kasvab, luues nii
võimalusi kui ka
ohte EL
eksportile ja
importile

Tarbija on järjest
nõudlikum toidu
tootmise ja selle
mõjule keskkonna
ja
kliimamuutustele

Põllumajandustootj
a jaoks tähendab
see tootmiskulude
kasvu aga ka
võimalust toodete
mitmekesistamiseks,
lisades väärtust
ja vähendades
negatiivset mõju
kliimale ja
keskkonnale

Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030 ja ÜPP strateegiakava 2021-2027

Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030:

Eesti toit on hinnatud ja maal on hea elada!

EE 1: Toetada põllumajandustootja elujõulisust tagavat sisstulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is, et tagada toiduga kindlustatus

EE 2: Suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, pöörates erilist tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digiüleminekule

EE 3: Parandada põllumajandustootjate positsiooni väärtusahelas

EE 4: Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse

EE 5: Edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade tõhusat majandamist nagu vesi, muld ja õhk

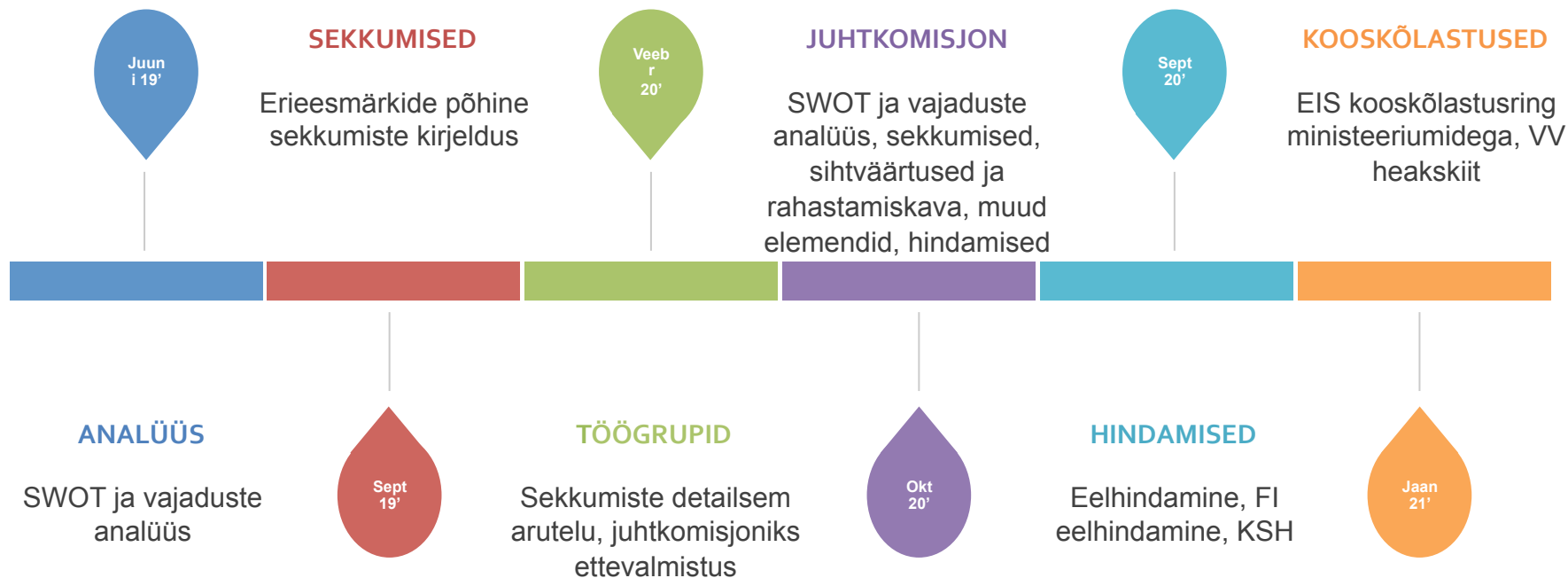
EE 6: Panustada elurikkuse kaitse, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke

EE 7: Olla atraktiivne noorte põllumajandustootjate jaoks ja soodustada ettevõtluse arengut maapiirkonnas

EE 8: Edendada tööhõivet, majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade arengut, sh biomajandust ja säästvat metsamajandust

EE 9: Parandada EL põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas, sh säästval moel toodetud ohutu ja toitev toitu, toidu raiskamine, loomade heaolu

ÜPP strateegiakava ajakava

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!